

Handbuch der internationalen Rechts- und Verwaltungssprache

Deutsch – Ukrainisch
Reihe U · Band 2

Kommunale Selbstverwaltung

Herausgeber

Bayerische Verwaltungsschule
Körperschaft des öffentlichen Rechts
Ridlerstraße 75
D-80339 München

Bundeskademie für öffentliche
Verwaltung im Bundesministerium
des Innern, Friedrich-Ebert-Straße 1
D-53173 Bonn

Довідник з міжнародної термінології права та управління

Німецько – український текст
Серія У Том 2

Комунальне самоврядування

Видавник

Баварська школа управління
Корпорація публічного права
Рідлерштрассе 75
D-80339 Мюнхен

Федеральна академія державного
управління при Федеральному
міністерстві внутрішніх справ
Фрідріх-Еберт-Штрасе 1
D-53173 Бонн

Inhaltsübersicht

Seite

Verwendete Literatur	8
1 Geschichtliches zum Recht der Gemeinden und Gemeindeverbände	16
1.1 Ursprünge der Selbstverwaltung.....	16
1.2 Entwicklung der Selbstverwaltung nach dem Zweiten Weltkrieg.....	18
2 Kommunale Körperschaften	22
2.1 Gebietskörperschaften und sonstige kommunale Körperschaften.....	22
2.2 Rechtsstellung der kommunalen Körperschaften	24
3 Kreisfreie und kreisangehörige Gemeinden	26
3.1 Kreisfreie Gemeinden.....	26
3.2 Kreisangehörige Gemeinden	30
4 Selbstverwaltungsrecht der Kommunen	32
4.1 Garantie des Selbstverwaltungsrechts.....	32
4.2 Selbstverwaltung im Rahmen der Gesetze.....	34
4.3 Gründe für das Selbstverwaltungsrecht	36
4.4 Ausprägungen des Selbstverwaltungsrechts.....	40
5 Kommunales Personal	48
5.1 Eigenverantwortliche Personalpolitik	48
5.2 Personal der Kommune: Beamte, Angestellte, Arbeiter.....	50
5.3 Recht der Bediensteten	54
6 Kommunale Zusammenarbeit	56
6.1 Notwendigkeit kommunaler Zusammenarbeit.....	56
6.2 Verwaltungsgemeinschaft	56
6.3 Andere Formen der Zusammenarbeit	60
6.4 Kommunale Spitzenverbände	64

Зміст

	Стор.
Список використаної літератури	9
1 З історії права громад та спілок громад	17
1.1 Джерела самоврядування.....	17
1.2 Розвиток самоврядування після Другої світової війни.....	17
2 Комунальні органи.....	23
2.1 Територіальні органи та інші комунальні органи	23
2.2 Правовий статус комунальних органів.....	25
3 Громади на правах району та громади районного підпорядкування	27
3.1 Громади на правах району	27
3.2 Громади районного підпорядкування.....	31
4 Право комун на самоврядування.....	33
4.1 Гарантія права самоврядування	33
4.2 Самоврядування в рамках законів	35
4.3 Підстави на право самоврядування	37
4.4 Прояви права самоврядування	41
5 Персонал комун	49
5.1 Кадрова політика під власну відповіальність	49
5.2 Персонал комуни: чиовники, службовці за контрактом та робітники.....	51
5.3 Права співробітників.....	55
6 Співиратія комун	57
6.1 Необхідність співпраці комун	57
6.2 Спільний адміністративний орган	57
6.3 Інші форми співпраці	61
6.4 Головні комунальні об'єднання.....	65

7 Die unterschiedlichen Gemeindeverfassungen in der Bundesrepublik	66
7.1 Modelle in den Ländern	66
7.2 Stellung der Ratsmitglieder	76
8 Das Handeln der Kommunen.....	78
8.1 Handeln nach innen und außen	78
8.2 Hoheitliches oder privatrechtliches Handeln.....	80
9 Kommunale Aufgaben	84
9.1 Eigene Aufgaben	84
9.2 Örtliche und überörtliche Aufgaben	86
9.3 Freiwillige Aufgaben und Pflichtaufgaben	90
9.4 Übertragene Aufgaben	94
10 Kommunale Einrichtungen	98
10.1 Voraussetzung für eine kommunale Einrichtung	98
10.2 Rechtsformen kommunaler Einrichtungen.....	100
11 Wirtschaftliche Betätigung der Kommunen	106
11.1 Beispiele für wirtschaftliche Unternehmen.....	106
11.2 Gesetzliche Schranken.....	108
11.3 Kommunale Eigenbetriebe	110
11.4 Privatisierung von Teilbereichen	112
12 Kommune und Soziale Marktwirtschaft	116
12.1 Finanzwirtschaft der Kommunen	116
12.2 Bedeutung der Bauleitplanung.....	120
12.3 Investitionen und Finanzhoheit der Kommunen	124

7 Різні типи громад у Федеративній Республіці Німеччині.....	67
7.1 Моделі в федеральних землях	67
7.2 Статус членів радн.....	77
8 Діяльність комун	79
8.1 Внутрішня і зовнішня діяльність	79
8.2 Здійснення владих повноважень чи приватно-правова діяльність.....	81
9 Комунальні завдання.....	85
9.1 Власні завдання.....	85
9.2 Місцеві та регіональні завдання.....	87
9.3 Добровільні та обов'язкові завдання.....	91
9.4 Делеговані повноваження	95
10 Комунальні заклади.....	99
10.1 Передумова для створення комунального закладу	99
10.2 Правові форми комунальних закладів.....	101
11 Господарська діяльність комун	107
11.1 Приклади господарських підприємств	107
11.2 Законодавчі обмеження.....	109
11.3 Комунальні власні підприємства	111
11.4 Приватизація підрозділів	113
12 Комуні та соціальна ринкова економіка	117
12.1 Фінансове господарство комун	117
12.2 Значення перспективного планування будівництва.....	121
12.3 Інвестиції та фінансовий суверенітет комун	125

13 Staatsaufsicht über die Kommunen	126
13.1 Notwendigkeit der Staatsaufsicht.....	126
13.2 Rechtsaufsicht	128
13.3 Fachaufsicht	136
13.4 Sonstige staatliche Mitwirkung.....	138
14 Rechtsetzung durch die Kommunen	140
14.1 Satzungen und Verordnungen	140
14.2 Satzungen der Kommunen	142
14.3 Verordnungen der Kommunen.....	148
14.4 Gerichtliche Überprüfung.....	148
15 Kommunale Haushaltswirtschaft	150
15.1 Grundsätze für die kommunale Haushaltswirtschaft.....	150
15.2 Finanzverfassung der Bundesrepublik Deutschland.....	154
15.3 Finanzausgleich	160
16 Kommunale Haushalte	166
16.1 Einnahmen der kommunalen Haushalte.....	166
16.2 Zeitlicher Ablauf	170
16.3 Haushaltsplan	172
16.4 Haushaltssatzung	176
16.5 Finanzplanung	180
16.6 Rechnungslegung und Rechnungsprüfung.....	182
Fachbegriffe	186
Stichwortverzeichnis.....	203

13 Державний нагляд за комунаами	127
13.1 Необхідність державного нагляду	127
13.2 Правовий нагляд	129
13.3 Фаховий нагляд	137
13.4 Інші форми державної участі	139
14 Правотворча діяльність комун	141
14.1 Статути і постанови	141
14.2 Статути комун	143
14.3 Постанови комун	149
14.4 Контроль з боку судових органів	149
15 Комунальна бюджетна система	151
15.1 Принципи комунальної бюджетної системи	151
15.2 Фінансова система Федеративної Республіки Німеччини	155
15.3 Фінансові компенсації	161
16 Комунальні бюджети	167
16.1 Доходи комунальних бюджетів	167
16.2 Етапи роботи з бюджетом	171
16.3 Проект бюджету	173
16.4 Бюджетний статут	177
16.5 Фінансове планування	181
16.6 Фінансова звітність та ревізія звітності	183
Список спеціальних термінів	187
Покажчик термінів	207